

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Obvodní soud pro Prahu 2 rozhodl soudkyně Mgr. Marcelou Zbořilovou ve věci

žalobce:

Ing. Š. P. nar. [redacted]
bytem [redacted]
zastoupeného Mgr. Jiřím Švehlou, advokátem
se sídlem Pštrossova 1925/6, Praha 1

proti

žalované:

Modrá pyramida stavební spořitelna, a.s., IČ 60192852
se sídlem Bělehradská 128/222, Praha 2
zastoupené JUDr. Luďkem Chvostou, advokátem
se sídlem Na Příkopě 854/14, Praha 1

o určení existence smluvního vztahu a o povinnosti přijímat vklady na účet stavebního spoření

t a k t o :

- I. Zamítá se žaloba na určení, že smlouva o stavebním spoření č. [redacted] ze dne 26. 3. 2001, uzavřená mezi žalobcem a žalovanou je platná, smluvní vztah mezi žalobcem a žalovanou založený smlouvou o stavebním spoření č. [redacted] trvá a žalovaná je povinna přijímat vklady na bankovní účet č. [redacted] zřízený na základě smlouvy č. [redacted] uzavřené mezi žalobcem a žalovanou dne 26. 3. 2001.
- II. Žalobce je povinen nahradit žalované na náhradě nákladů řízení 17.424,- Kč do 3 dnů od právní moci rozsudku k rukám zástupce žalované.

O d ů v o d n ě n í:

1. Žalobce se žalobou, podanou u zdejšího soudu domáhá určení, že smlouva o stavebním spoření, uzavřená mezi žalobcem a žalovanou je platná a že mezi žalobcem a žalovanou existuje smluvní vztah z této smlouvy a žalovaná je povinna umožnit přijímání vkladů na shora označený bankovní účet. Žalobce uvedl, že dne 26. 3. 2001 uzavřel smlouvu o stavebním spoření č. [REDAKCE]. Na základě této smlouvy měl žalobce zřízen bankovní účet, na nějž jako stavební spoření vkládal peníze. Vklady byly úročeny úrokem ve výši 3 % ročně. V průběhu měsíce května 2015 od žalované obdržel Oznámení o ukončení smlouvy o stavebním spoření, ze dne 15. května 2015. Žalovaná žalobci sdělila, že došlo k naspoření cílové částky ve smyslu čl. 1, odst. 1 a 2 Všeobecných obchodních podmínek, přičemž přespoření cílové částky podle čl. 9, odst. 7 Všeobecných obchodních podmínek není přípustné a žalovaná již dále nesouhlasí s dalším navýšením cílové částky a žádný úvěr již nemůže být na základě smlouvy poskytnut, jelikož cílová částka již byla naspořena a došlo k dosažení účelu smlouvy ve smyslu ustanovení § 603 zákona č. 89/2012 Sb. Žalovaná dále žalobci sdělila, že pokud nejpozději do 15. 6. 2015 neobdrží prohlášení, bude zůstatek jeho účtu stavebního spoření zaslán poštovní poukázkou na v dopise uvedenou adresu. Dle dalšího sdělení žalované byl spořicí účet žalobce uzavřen a jakékoliv další vklady na účet stavebního spoření nebude žalovaná přijímat. Protože žalobce s ukončením svého stavebního spoření nesouhlasil, zaslal žalované dopis ze dne 12. 6. 2015, ve kterém tento nesouhlas sdělil, spolu se sdělením o neplatnosti ukončení smlouvy. V červnu 2015 byl žalobci zaslán konečný výpis z účtu stavebního spoření ke dni 24. 6. 2015, ze kterého se podávají pohyby na účtu žalobce od 1. 1. 2015 a výplaty peněz z jeho účtu, které mu žalovaná proti jeho vůli zaslala. Postup žalované považuje žalobce za nezákonný a v rozporu s uzavřenou smlouvou o stavebním spoření. Žalobce poukázal na zákonnou úpravu § 5 odst. 9 zákona č. 86/1993 Sb. Dle žalobce cílová částka slouží jako nejvyšší hranice, do jejíž výše lze poskytnout úvěr ze stavebního spoření. Podle § 7 zákona o stavebním spoření, je stavební spořitelna povinna vypracovat Všeobecné obchodní podmínky, které musí schválit Ministerstvo financí. Minimální náležitosti Všeobecných obchodních podmínek jsou stanoveny v § 7 odst. 3 zákona o stavebním spoření. Zde je nutno zdůraznit, že Všeobecné obchodní podmínky musí obsahovat podmínky a postup mj. při ukončování smluv, které jsou tak ponechány výlučně na úpravě ve Všeobecných obchodních podmínkách, tedy na samotné stavební spořitelně. Ukončení žalobcovi předmětné smlouvy žalovaná opřela o čl. 1, odst. 1 Všeobecných obchodních podmínek a čl. 2 Všeobecných obchodních podmínek, dále o čl. 9 odst. 7 Všeobecných obchodních podmínek. Podle názoru žalobce je argument žalované, že nesouhlasí s dalším navýšením cílové částky nesprávný, neboť dle Všeobecných obchodních podmínek s tímto dalším navýšováním cílové částky nemůže nesouhlasit. Naopak Všeobecné obchodní podmínky výslovně upravují, že v případě přespoření bude žalovaná automaticky považovat za novou cílovou částku takto přespořenou částku zaokrouhlenou na celé tisíce Kč nahoru. Takto byla sjednána změna cílové částky v průběhu trvání smlouvy, tedy mechanismus změny smlouvy, jak požaduje § 7 odst. 3 písm. a) zákona. Všeobecné obchodní podmínky musí dle zákona obsahovat podmínky a předpoklady pro ukončení smlouvy. Bylo tedy čistě na stavební spořitelně, jak tyto podmínky ukončení smlouvy upraví. Ukončení smlouvy výpovědí je přitom upraveno v čl. 10 Všeobecných obchodních podmínek, když žalovaná může smlouvu vypovědět jen z důvodů uvedených ve Všeobecných obchodních podmínkách. Článek 9 žádný důvod ukončení smlouvy, spočívající v pouhé skutečnosti přespoření a stanovení nové cílové částce, neumožňuje. Pokud žalovaná nepřipustnost přespořování smlouvy nereflektovala v dalších ustanoveních o ukončení smlouvy, nemůže následně tento nedostatek, který si sama do Všeobecných obchodních podmínek dala, zhojovat účelovým postupem v neprospěch žalobce a jednostranně uplatňovat práva, která dle Všeobecných obchodních podmínek nemá, tj. vyjadřovat nesouhlas s dalším navýšováním

cílové částky. Nesprávný je rovněž argument žalované, že žádný úvěr již nemůže být na základě smlouvy poskytnut. Úvěr totiž může být poskytnut v případě, že dojde ke zvýšení cílové částky. Toto zvýšení žalobce sama žalovaná v průběhu platnosti smlouvy nabízela. V takovém případě by úvěr mohl být poskytnut. Argument žalované v tomto směru je tak účelový. Pokud jde o odkaz na ustanovení § 603 občanského zákoníku, je dle názoru žalobce i tento nepřipadný - § 603 stanoví, že práva a povinnosti zaniknou uplynutím doby, na kterou byly omezeny. Žalovaná tak pravděpodobně vychází z předpokladu, že smlouva byla sjednána na dobu určitou, tj. do doby naspoření cílové částky, kdy může zaniknout. Toto její tvrzení, či předpoklad, je však jednoznačně nesprávné, neboť se jednak neopírá o Všeobecné obchodní podmínky, ani jiné výslovné smluvní či zákonné ustanovení, a jednak pokud by smlouva byla na dobu určitou, nebyl by účastník oprávněn smlouvu kdykoliv vypovědět. K přespoření smlouvy navíc docházelo již dávno před 30. 4. 2015, neboť cílová částka, kterou žalobce původně sjednal, byla [REDAKCE] - Kč. Od doby prvního přespoření tak žalovaná po celou dobu akceptovala automatické navyšování cílové částky a nabízela i její zvýšení a poskytnutí úvěru. Pokud však jde o možnost sjednání úvěru ze stavebního spoření, jedná se o právo žalobce, nikoliv povinnost. Z oznámení žalované rovněž nevyplývá, ke kterému dni vlastně měla být smlouva ukončena. Po odeslání dopisu nebyla dodržena ani 3 měsíční výpovědní doba dle čl. 10 odst. 3 Všeobecných obchodních podmínek, jak by standardně měla být dodržena, pokud by smlouva byla vypovídána. Zákon sice stanoví, že doba spoření se ukončuje mj. vyplacením zůstatku účtu stavebního spoření, ale to je v návaznosti na úvěr ze stavebního spoření. Žalovaná tedy zablokovala shora uvedený účet stavebního spoření k žalobci neznámému dni a peníze vyplatila dne 24. 6. 2015. Ukončení předmětné smlouvy o stavebním spoření a argumenty žalované toto ukončení podporující jsou navíc v rozporu se sděleními, která žalobce obdržel od zaměstnance žalované Mgr. L. [REDAKCE] V. [REDAKCE] který v e-mailové korespondenci hovoří o tom, že žalovaná automaticky považuje přespořenou částku za novou cílovou částku a o žádné možnosti ukončení smlouvy nehovoří. Toto tak dle názoru žalobce podporuje závěr o účelovosti jednání žalované, která se chtěla zbavit vkladů na stavebním spoření, které musela úročit relativně vysokým úrokem 3 % ročně. Na určení existence právního poměru, tj. neplatnosti ukončení smlouvy a jejího trvání, má žalobce naléhavý právní zájem, neboť rozhodnutím budou do budoucna najisto postaveny právní vztahy mezi žalobcem a žalovanou a tedy vzájemná práva a povinnosti a žalovaná bude povinna i nadále přijímat vklady na stavební spoření. Současně bude odstraněna nejistota ohledně toho, zda byla předmětná smlouva ukončena právem, tj. v souladu se zákonem a Všeobecnými obchodními podmínkami, nebo nikoliv.

2. Žalovaná navrhla zamítnutí žaloby a předně namítala nedostatek naléhavého právního zájmu žalobce. Žalovaná dále uvedla, že došlo k zániku smluvního vztahu podle ustanovení § 603 občanského zákoníku, tj. uplynutím doby. Dočasnost závazku mezi žalobcem a žalovanou ze smlouvy a jeho zánik naplněním účelu smlouvy jasně vyplývá z jeho samotné podstaty a účelu, pro který byl založen, jak tyto jsou obsaženy v zákoně o stavebním spoření a byly vyjádřeny mj. v článku 1 odst. 1 a 2 Všeobecných obchodních podmínek, podle kterých je smlouva uzavřena na určitou cílovou částku. Smlouva tak je uzavřena na dobu určitou do okamžiku naspoření cílové částky a splněním tohoto cíle stavební spoření na základě smlouvy končí. Tento závěr byl již opakovaně potvrzen rozhodovací praxí prvostupňových i odvolacích soudů. Z uvedených důvodů je na místě uzavřít, že smlouva byla smlouvou na dobu určitou, vymezenou okamžikem dosažení sjednané cílové částky. Žalovaná dále uvedla, že ustanovením čl. 9 odst. 7 Všeobecných obchodních podmínek má sloužit především k zastřešení situace, která by nastat neměla, ale nastat může, tj. situace, kdy k nepřipustnému přespoření dojde jinak, než konáním účastníka stavebního například v důsledku připsání úroků nebo státní podpory, když předtím cílová částka samotnými vklady účastníka překročena nebyla. Smyslem tohoto ustanovení je tedy zejména zjednodušení administrace

částek, o které je v těchto situacích, typicky v malém rozsahu, cílová částka překročena. Bez něj by bylo nutné s přebytkem nad cílovou částku nakládat jinak, než s cílovou částkou samotnou. To by vyžadovalo individualizované zásahy v každém přespořenému případě, což by při vysokém počtu účastníků bylo velmi obtížné organizačně zajistit. Pokud je článek 9 odst. 7 Všeobecných obchodních podmínek žalovanou aplikován na případy klientů, kteří pokračují ve spoření i po dosažení cílové částky, tj. bez jejího navýšení dle článku 9 odst. 1 Všeobecných obchodních podmínek, děje se tak výlučně se souhlasem žalované, která jej uděluje jen v těch případech, kdyby souhlasila s eventuálním postupem dle článku 9 odst. 1 Všeobecných obchodních podmínek. Je tedy zřejmé, že navýšení cílové částky nemůže být vnímáno jako právo, nebo dokonce nárok žalobce, když se naopak jedná o právo žalované. Žalovaná je oprávněna, nikoli však povinná, cílovou částku o přespořené prostředky navýšit. To ostatně odpovídá jednomu ze základních principů smluvního práva, podle kterého ke změně smlouvy může dojít jedině se souhlasem všech smluvních stran. Žalobce si při sjednání smlouvy zvolil cílovou částku ve výši [REDAKCE] Kč a dne 13. 12. 2002 požádal o zvýšení cílové částky na [REDAKCE] Kč, čemuž bylo žalovanou vyhověno. Následně žalobce nevyvinul žádné úsilí k tomu, aby pakliže se rozhodl, že bude spořit více, své právní postavení ve vztahu založeném smlouvou utvrdil výslovnou dohodou se žalovanou na změně smlouvy a zvýšení cílové částky adekvátně ke svým představám a případným potřebám v souladu s článkem 9 odst. 1 Všeobecných obchodních podmínek. Namísto toho se pouze spoléhal na to, že postačí ad libitum posílat na účet stavebního spoření peníze, které chtěl výhodně zhodnotit. Celkově tak, jak vyplývá z konečného výpisu z účtu ke smlouvě, naspořil žalobce včetně úroků a státní podpory částku ve výši [REDAKCE] Kč. Aniž by ohledně svého záměru naspořit částku daleko vyšší, než byla původně sjednaná cílová částka, komunikoval s žalovanou, posílal žalobce na účet stavebního spoření další a další prostředky a přestože cílové částky dosáhl již v minulosti, spořil pak, resp. mu bylo umožněno spořit, ještě několik let. Žalovaná tedy v případě žalobce v minulosti několikrát umožnila aplikaci mechanismu v článku 9 odst. 7 Všeobecných obchodních podmínek, avšak činila tak vždy ze své vůle. Skutečnost, že dle zmíněného ustanovení může žalovaná přespořenou částku považovat za novou cílovou částku, neznamena, že k tomu musí dojít, nebo že na to má žalobce nárok. Žalobce totiž přehlíží, že aby k aplikaci tohoto mechanismu mohlo dojít, je zapotřebí souhlasu žalované vyjádřeného implicitně právě realizací popisovaného mechanismu. Důsledkem opačné interpretace by byl nesmyslný a protiprávní následek, tedy, že všechny smlouvy uzavřené mezi žalovanou a jejími klienty by vlastně žádnou cílovou částku defacto neměly. Z ustanovení článku 9 odst. 7 Všeobecných obchodních podmínek plyne, že je to žalobce, kdo dává souhlas s tím, že žalovaná může postupovat určitým způsobem, kterým s minimální administrativou zajistí další správu přespořené částky, tedy že může přespořenou částku automaticky považovat za novou cílovou částku, a kdo bere na vědomí, že žalovaná si za navýšení cílové částky strhne příslušnou úhradu. Kdyby se mělo jednat nikoliv o právo, nýbrž o povinnost žalované, jak se snaží tvrdit žalobce, bylo by jistě ujednání Všeobecných obchodních podmínek o souhlasu žalobce s tím, že žalovaná bude plnit své povinnosti, nadbytečné. Jelikož by žalovaná byla v důsledku případného dodatečného nesouhlasu žalobce zbavena možnosti účtovat úhradu za zvýšení cílové částky a přespořenou částku efektivně spravovat, je takový nesouhlas spojen s výpovědním právem na straně žalované. 1 zde je zdůrazněn princip, že žalovaná nemůže být nucena pasivně přijímat důsledky přespoření a v jím neaprobovaném a administrativně zatěžujícím spořicím vztahu dále nucené setrvávat. Žalobce tedy prostřednictvím článku 9 odst. 7 Všeobecných obchodních podmínek, dává svůj souhlas s tím, aby žalovaná popsáním způsobem postupovala, pokud to žalovaná uzná za vhodné. Žalobce se tedy dopouští hrubé dezinterpretace ustanovení článku 9 odst. 7 Všeobecných obchodních podmínek. I kdyby závěr, ke kterému žalobce dospěl, mohl z korektního použití jakékoliv výkladové metody plynout, jakože tomu tak není, jedná se o závěr absurdní, tedy nepřipustný, neboť podle něj by žalobce dle své libovůle mohl naspořit

třeba i několik miliard korun. Smlouva by mohla být ze strany účastníka jednostranně prodlužována do nekonečna opakovaným zasíláním dalších a dalších prostředků a tím dle názoru žalobce automatickým navyšováním cílové částky i přes nesouhlas žalované. Znamenalo by to také nemyslitelnou možnost účastníka spořit na účtu stavebního spoření neomezeně vysoké částky. Taková situace nesmí nastat nejen pro její ekonomickou nesmyslnost, ale i z hlediska regulativního. Banka nesmí vstupovat do transakcí, které jí neumožní řídit jejich ekonomický výsledek a rizika s tím spojená, především limitovat rozsah z nich případně vzešlé ztráty. Úrokové výnosy, kterých banka dosahuje, by z logiky věci měly být dlouhodobě vyšší než úrokové náklady, které vynaloží; jen tak může být zabezpečena její finanční stabilita a schopnost dostát závazkům spočívajícím primárně v povinnosti vyplatit vklady svých klientů. Nemůže být proto připuštěna argumentace žalobce, že ustanovení článku 9 odst. 7 Všeobecných obchodních podmínek, mu umožňuje spořit libovolnou částku po libovolně dlouhou dobu. Pokud by bylo nekonečné a neomezené spoření prostřednictvím žalobce prosazované interpretace ustanovení článku 9 odst. 7 Všeobecných obchodních podmínek umožněno, pak by žalovaná logicky své úrokové riziko nebyla schopna odhadnout, protože by neměla kontrolu nad tím, kolik žalobce naspoří a jak dlouho ve spořicí vztahu setrvá. Nemohla by tedy takové riziko podstoupit, a proto ani uzavřít smlouvu. Žalovaná dále podotkla, že ke stejnému závěru vede i obecná logika a jednoduchá úvaha dosažitelná rozumem průměrného člověka, tedy že po žalované nemůže být spravedlivě požadováno, aby se smluvně zavázala garantovat úrokovou sazbu nejen na neomezeně dlouhou dobu, ale i na neomezeně vysoké částky. Žalobci bylo umožněno spořit mnohem déle, než je obvyklá délka cyklu stavebního spoření a naspořit podstatně vyšší, než původně sjednanou částku. V takové situaci však již nárok žalobce na další pokračování spoření není dán, byť žalovaná mu to dobrovolně umožnit může. Usoudí-li však, že to z hlediska řízení jejich úrokových rizik a případných dalších důvodů již nadále není udržitelné, musí mít právo, mj. i v zájmu zachování její finanční stability, další spoření za daných podmínek neumožnit. Cíle spoření vyjádřeného jeho cílovou částkou ostatně již bylo dávno dosaženo, není proto důvodu, aby se žalobce cítil na svých právech jakkoliv dotčen.

3. Rozsudkem zdejšího soudu ze dne 22. března 2017, č.j. 18C 44/2016-127, byla žaloba zamítnuta a žalobci bylo uloženo nahradit žalované náklady řízení. Soud dospěl k závěru, že ve věci není dán naléhavý právní zájem žalobce a současně vyjádřil názor, že ze smlouvy a všeobecných obchodních podmínek nevyplývá právo (nárok) klienta pokračovat v režimu uzavřené smlouvy o stavebním spoření i poté, kdy je cílová částka sjednaná ve smlouvě dosažena. Rozsudek byl potvrzen rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 28. listopadu 2017, č.j. 51Co 376/2017-199, když odvolací soud uzavřel, že je ve věci dán naléhavý právní zájem žalobce, žaloba na určení trvání smlouvy může mít preventivní funkci. Odvolací soud se však ztotožnil se závěrem zdejšího soudu ohledně užití § 603 o.z., stavební spořitelna má právo na to, nenavýšovat dále cílovou částku stavebního spoření, doba, na kterou byla smlouva sjednána, uplynula, neboť cílové částky bylo dosaženo.
4. Rozsudkem Nejvyššího soudu ze dne 22. května 2019, č.j. 33Cdo 2986/2018-235, byly rozsudky zdejšího a odvolacího soudu zrušeny a věc byla tomuto soudu vrácena k dalšímu řízení. Nejvyšší soud se přitom zabýval otázkou hmotného práva ohledně trvání právního vztahu ze smlouvy o stavebním spoření, jejíž řešení v rozhodovací praxi dovolacího soudu dosud nelze považovat za ustálené. Nejvyšší soud konstatoval, že stavební spoření je vymezeno jako účelové spoření spočívající v přijímání vkladů od účastníků stavebního spoření a v poskytování státního příspěvku fyzickým osobám. Odkázal na § 5 odst. 6 zákona č. 96/1993 Sb., o stavebním spoření, který spojuje zánik právního vztahu smlouvou založeného nikoliv s naspořením sjednané cílové částky, ale s vyplacením uspořené částky, státní podpory a úroků z nich. Nejvyšší soud pak výkladem čl. 9 VOP dospěl k závěru, že

ujednání o automatickém navyšování cílové částky pokračujícím spořením žalobce a přijímáním jeho plateb žalovanou na účet stavebního spoření, jež nepopírá účel smlouvy o stavebním spoření, vylučuje úvahu o omezení trvání právního vztahu založeného smlouvou o stavebním spoření ve smyslu § 578 obč. zák. Stavební spořitelna má právo smlouvu vypovědět jen tehdy, nesouhlasí-li klient se zúčtováním 1 % z rozdílu mezi původní cílovou částkou a zůstatkem.

5. V závěrečném návrhu žalobce ze dne 21. 10. 2019 upřesnil žalobní petit tak, že tento zní: *určuje se, že smlouva o stavebním spoření č. [REDAKCE] ze dne 26. 3. 2001 uzavřená mezi žalobcem a žalovanou je platná a smluvní vztah mezi žalobcem a žalovanou založený smlouvou o stavebním spoření č. [REDAKCE] trvá a žalovaná je povinna přijímat vklady na bankovní účet č. [REDAKCE] v souladu se smlouvou č. [REDAKCE] uzavřenou mezi žalobcem a žalovanou dne 26. 3. 2001, namísto původního požadavku, který zněl: určuje se, že smlouva o stavebním spoření č. [REDAKCE] ze dne 26. 3. 2001 uzavřená mezi žalobcem a žalovanou je platná a mezi žalobcem a žalovanou existuje smluvní vztah z této smlouvy vyplývající a žalovaná je povinna umožnit přijímání vkladů na bankovní účet č. [REDAKCE] v souladu se smlouvou č. [REDAKCE] uzavřenou mezi žalobcem a žalovanou dne 26. 3. 2001.* Na jednání dne 23. 10. 2019 byla tato změna žaloby připuštěna.
6. Soud zjistil ve věci z důkazů následující pro věc podstatné skutečnosti. Ze smlouvy o stavebním spoření č. [REDAKCE] plyne, že žalobce uzavřel se žalovanou dne 26. 3. 2001 smlouvu o stavebním spoření č. [REDAKCE] na cílovou částku [REDAKCE] Kč, nedílnou součástí smlouvy o stavebním spoření byly i Všeobecné obchodní podmínky stavebního spoření schválené rozhodnutím Ministerstva financí ze dne 26. 10. 1995, včetně Dodatku schváleného rozhodnutím Ministerstva financí ze dne 29. 4. 1997, dle čl. 9 odst. 1 Všeobecných obchodních podmínek na písemnou žádost účastníka může stavební spořitelna zvýšit cílovou částku stavebního spoření, úhradu ve výši 1% z částky o kterou byla cílová částka zvýšena, účtuje stavební spořitelna k tíži účastníka, datum uzavření smlouvy se nezmění, parametry ohodnocení se vypočítá znovu, dle odstavce 7 uvedeného článku se přespořením cílové částky rozumí stav, kdy zůstatek na účtu účastníka je vyšší, než sjednaná cílová částka, přespořování cílové částky není přípustné, v takovém případě účastník výslovně souhlasí s tím, že přespořenou částku, zaokrouhleno na celé tisíce Kč nahoru, stavební spořitelna považuje automaticky za novou cílovou částku a rozdíl úhrady, vzniklý navýšením cílové částky, stavební spořitelna zúčtuje k tíži účtu účastníka, pokud účastník dodatečně vyjádří nesouhlas s tímto postupem, má stavební spořitelna právo smlouvu vypovědět.
7. Podle dopisu ze dne 15. 5. 2015 žalovaná oznámila žalobci ukončení smlouvy o stavebním spoření, s tím, že na předmětné smlouvě bylo ke dni 30. 4. 2015 evidováno překročení cílové částky, přičemž protože došlo k naspoření cílové částky a přespoření cílové částky není přípustné a zároveň žalovaná nesouhlasí s dalším navýšením cílové částky a žádný úvěr již nemůže být na základě smlouvy poskytnut, jelikož částka již byla naspořena, došlo k dosažení účelu smlouvy ve smyslu ustanovení § 603 zákona č. 89/2012 Sb.,
8. Podle sdělení žalobce ze dne 12. 6. 2015 oznámil žalobce žalované, že její oznámení považuje za neplatné, neboť dopis, který mu byl doručen, neobsahuje žádný z výpovědních důvodů, které společně sjednali v uvedené smlouvě a obchodních podmínkách, či by vyplýval ze zákona o stavebním spoření, na který smlouva odkazuje. Z nesporných tvrzení účastníků řízení plyne, že cílová částka (tj. vklady žalobce, státní příspěvek a úroky z nich) byla žalobci žalovanou vyplacena dne 24. 6. 2015.
9. Z korespondence účastníků řízení ze dne 25. 6. 2015, 17. 9. 2015 a 18. 11. 2015 dále plyne, že na dopis žalobce reagovala žalovaná dalším dopisem ze dne 25. 6. 2015 s tím, že postup pro navýšení cílové částky podle čl. 9 odst. 1 Všeobecných obchodních podmínek je závislý na

přijetí ze strany žalované a žalovaná tedy není povinna akceptovat jakékoliv vklady na účet stavebního spoření po dosažení cílové částky, článek 9 odst. 7 Všeobecných obchodních podmínek je třeba vykládat jako smluvní zastřešení situace pro případ, kdy k nepřipustnému přespoření fakticky dojde, nejedná se však o možnost účastníka jednostranně a neomezeně navyšovat sjednanou cílovou částku, což by bylo v rozporu s článkem 9 odst. 1 Všeobecných obchodních podmínek a ustanovení článku 9 odst. 7 Všeobecných obchodních podmínek o tom, že přespoření není přípustné, obdobné stanovisko žalovaná vyjádřila v dalším svém dopise ze dne 17. 9. 2015, žalovaný výzvou ze dne 29. 10. 2015 upozornil žalovanou, že pokud nedojde k obnovení účtu stavebního spoření, bude se svého nároku domáhat soudní cestou,

10. Dle e-mailové komunikace ze dne 23. 10. 2008 I. [redacted] V. [redacted] sdělil žalobci, že dle Všeobecných obchodních podmínek, které jsou nedílnou součástí návrhu na uzavření smlouvy o stavebním spoření, je přespoření cílové částky nepřipustné, pokud by žalobce na účtu mimořádně přespořil cílovou částku, a to z důvodu připsání platby, úroků státních podpor a úrokového bonusu, bude mi při vyplacení naspořené částky na základě pozdější výpovědi cílová částka automaticky navýšena na celé tisíce nad vyplacený zůstatek, účtován bude pouze poplatek za navýšení cílové částky ve výši 1% z rozdílu o který se cílová částka navýšila.
11. Po zhodnocení zjištěných skutečností soud dospěl k následujícímu závěru o skutkovém stavu věci: Žalobce uzavřel se žalovanou dne 26. 3. 2001 smlouvu o stavebním spoření s cílovou částkou [redacted] - Kč, následně byla se souhlasem žalované cílová částka zvýšena na [redacted] - Kč, dopisem ze dne 15. 5. 2015 oznámila žalovaná žalobci ukončení smlouvy o stavebním spoření s ohledem na dosažení cílové částky, resp. jejího překročení s tím, že žalovaná nesouhlasí, aby cílová částka byla navýšena, přičemž žádný úvěr již nemůže být na základě smlouvy poskytnut, jelikož bylo dosaženo účelu smlouvy ve smyslu ustanovení § 603 občanského zákoníku. Z nesporných tvrzení účastníků řízení plyne, že cílová částka (tj. vklady žalobce, státní příspěvek a úroky z nich) byla žalobci žalovanou vyplacena dne 24. 6. 2015.
12. Podle ustanovení § 3028 odst. 3, věty první, zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, účinného do 31. 12. 2013, se řídí – není-li dále stanoveno jinak – jiné právní poměry vzniklé přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, jakož i práva a povinnosti z nich vzniklé, včetně práv a povinností z porušení smluv uzavřených přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, dosavadními právními předpisy. Protože smlouva o stavebním spoření z 26. 3. 2001 založila závazkový právní vztah účastníků před nabytím účinnosti zákona č. 89/2012 Sb., je rozhodující úprava podle dosavadních právních předpisů, tj. podle zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, ve znění účinném do 31. 12. 2013 (dále jen „obč. zák.“). Podle § 578 obč. zák. práva i povinnosti zaniknou uplynutím doby, na kterou byly omezeny. Podle § 5 odst. 1 zákona č. 96/1993 Sb., o stavebním spoření, ve znění účinném do 31. 10. 2003, účastník uzavře se stavební spořitelnou písemnou smlouvu⁵⁾ o stavebním spoření (dále jen "smlouva"), ve které se zaváže ukládat u stavební spořitelny peněžní částky ve smluvené výši. Podle ustanovení § 5 odst. 14 tamtéž, doba spoření začíná dnem uzavření smlouvy a končí poskytnutím úvěru nebo vyplacením uspořené částky, státní podpory a úroků z nich, nebo zánikem právnické osoby jako účastníka.
13. Pro nadbytečnost soud zamítl další důkazní návrhy žalobce, a to účastnický výslech žalobce, výslech svědka I. [redacted] V. [redacted] a výpis z účtu klienta, neboť skutkový stav věci je provedeným dokazováním již dostatečně objasněn a v řízení po zrušení rozsudků zdejšího a odvolacího soudu se jedná o právní posouzení nároku žalobce.
14. Pokud jde o námitku žalované ohledně nedostatku právního zájmu žalobce a její odkaz na

usnesení Nejvyššího soudu ze dne 17. dubna 2018, č.j. 33Cdo 2445/2017-148, soud uvádí následující. V této jiné věci vystupuje táž žalovaná a jiná žalobkyně, klientka, se domáhala určení, že jednostranné ukončení smlouvy o stavebním spoření žalovanou je neplatné. Nejvyšší soud dovolání žalobkyně odmítl a v odůvodnění usnesení uvedl, že určení neplatnosti jednostranné ukončení smlouvy není totéž co určení, že daný právní vztah trvá, a není způsobilé odstranit stav nejistoty. Nelze přehlédnout odlišnost požadavků formulovaných v žalobním petitu. Žaloba, kterou se žalobce domáhá určení existence právního vztahu je v tomto případě dle názoru soudu způsobilá odstranit stav nejistoty, který mezi účastníky řízení panuje. Zájmem žalobce je, aby bylo postaveno najisto, zda mohla žalovaná výpovědí ukončit smluvní vztah účastníků, v souladu s platnou právní úpravou a smluvními podmínkami.

15. Z rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 22. května 2019, č.j. 33Cdo 2986/2018-235, plynou následující právní závěry, kterými je zdejší soud vázán ve smyslu § 243g odst. 1 věta první o.s.ř. ve spojení s § 226 odst. 1 o.s.ř. Nejvyšší soud uzavřel, že smluvní vztah vyplývající ze smlouvy o stavebním spoření je vztahem uzavřeným na dobu určitou, která je limitována účelem smlouvy o stavebním spoření. Na věc dopadají ustanovení zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, účinného do 31. 12. 2013, konkrétně § 578, v souladu s § 3028 zákona č. 89/2012, občanského zákoníku, účinného od 1. 1. 2014, který je v dané problematice předpisem obecným, a dále ustanovení zákona č. 96/1993 Sb., o stavebním spoření, ve znění účinném do 31. 10. 2003, který je předpisem zvláštním. Pro posouzení, zda smluvní vztah ze smlouvy o stavebním spoření trvá, je třeba zkoumat, zda a případně od jakého okamžiku další automatické navyšování původně sjednané cílové částky již není v souladu s účelem smlouvy o stavebním spoření. Nejvyšší soud rovněž zdůraznil, že na dočasnost smluvního vztahu založeného smlouvou nelze usuzovat z vymezení cíle spoření, což vyplývá i z § 5 odst. 14 zákona o stavebním spoření, kdy konec doby spoření spojuje s vyplacením uspořené částky, státní podpory a úroků z nich.
16. Právní úprava dle zákona č. 96/1993 Sb., o stavebním spoření v rozhodném znění, a to § 5 odst. 14 rozlišovala mezi pojmem skončení spoření a ukončení smlouvy (právního vztahu). Konec doby spoření nastává ze zákona tím, že je klientovi vyplacena uspořená částka, státní podpora a úroky z nich. Mezi účastníky řízení pak není sporu o tom, že žalobci byla vyplacena dne 24. 6. 2015 cílová částka, tedy uspořená částka včetně státního příspěvku a úroků z nich, je tedy nutno uzavřít, že ze zákona (§ 5 odst. 14 zákona č. 96/1993 Sb.) nastal konec spoření žalobce na základě předmětné smlouvy. Žalobce měl původně sjednanu cílovou částku [REDAKCE] Kč, následně byla zvýšena se souhlasem žalované na [REDAKCE] Kč, když žalovaná oznámila žalobci dopisem ze dne 15. 5. 2015 ukončení smlouvy, činil zůstatek na účtu žalobce ke dni 30. 4. 2015 částku [REDAKCE] Kč. Účelem stavebního spoření, jak plyne ze zákona o stavebním spoření, je postupné nashromáždění sjednané cílové částky, na tuto se vztahuje smluvní vztah účastníků řízení, částka, která má být v budoucnu k dispozici účastníku spoření primárně k financování bytových potřeb, ale i jako neúčelové spoření, avšak ne na dobu neurčitou. Žalobce dosáhl v průběhu spoření cílové částky a poté byla přespořením opakovaně automaticky zvýšena dle čl. 9 odst. 7 VOP. Je potřeba říci, že k přespoření cílové částky žalobcem nedošlo v důsledku připsání úroků či státní podpory, ale v důsledku zasílání dalších peněžních prostředků na stavební spoření žalobcem, jak plyne z nesporných tvrzení účastníků řízení. Žalobce přitom o zvýšení cílové částky dále nežádal a obešel tím ustanovení článku 9 ods. 1 VOP. Dále již pak nebylo zřejmé, jaké částky chce žalobce spořením dosáhnout, přitom ujednání o cílové částce je jednou z náležitostí smlouvy o stavebním spoření (§ 5 odst. 1 zákona č. 96/1993 Sb., ve znění účinném do 31. 12. 2003). S ohledem na to další trvání smlouvy o stavebním spoření pozbylo svého účelu a proto, v souladu se závěry Nejvyššího soudu, kdy ujednání o automatickém navyšování cílové částky nesmí být v rozporu s účelem smlouvy, když v daném případě již nastal konec spoření ze

zákona a tedy není jak naplnit účel smlouvy o stavební spoření, s koncem spoření, který nastal na základě zvláštního právního předpisu, pak uplynula doba, na kterou byl smluvní vztah sjednán (dle § 578 občanského zákoníku) není možné vyhovět návrhu žalobce na určení, že daný právní vztah trvá a navazujícím uložením povinnosti žalované přijímat na účet žalobce vklady. Z uvedených důvodů proto soud žalobu zamítl.

17. Pokud jde o ustanovení smluvních podmínek čl. 9 odst. 1 a 7 VOP soud dodává, že pokud z odst. 1 plyne, že spořitelna cílovou částku navýšit může, nelze dovodit, že v případě dle odst. 7 je k tomu povinna v tom smyslu, že musí být donekonečna prodlužováno trvání spoření klienta, tedy fakticky by došlo ke změně právního vztahu uzavřeného na dobu určitou (závěr o tom, že smlouva o stavebním spoření je smlouvou uzavřenou na dobu určitou aproboval i Nejvyšší soud) na právní vztah uzavřený na dobu neurčitou, tedy na dobu, po kterou by žalobce zasílal peněžní prostředky na stavebně spořicí účet. Ačkoliv Nejvyšší soud dovodil, že dle odst. 7 žalovaná není oprávněna od smlouvy odstoupit v důsledku přespoření cílové částky, avšak žalovaná v důsledku přespoření žalobci vyplatila cílovou částku (ve smyslu § 5 odst. 6 a 14), v nové výši, tím došlo nejprve ukončení spoření žalobce, a tedy i ukončení smluvního vztahu, na základě § 578 občanského zákoníku, uplynutím doby, na kterou byl smluvní vztah sjednán, a to doby spoření žalobce.
18. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 142 odst. 1 o.s.ř., když ve věci byla zcela úspěšná žalovaná a proto má nárok na náhradu nákladů řízení.
19. Náklady řízení žalobce představuje odměna advokáta za následující úkony právní služby ve výši 1.500,- Kč za jeden úkony podle § 9 odst. 1 a § 7 bod 4 advokátního tarifu: příprava a převzetí zastoupení, podání žaloby a účast na jednání dne 22. 3. 2017, vyjádření k odvolání a účast na jednání před odvolacím soudem dne 28. 11. 2017, vyjádření k rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 18. 9. 2019, účast na jednání dne 9. 10. 2019 a 23. 10. 2019, 8 x paušální náhrada hotových výdajů advokáta ve výši 300,- Kč dle § 13 odst. 3 cit vyhlášky a náhrada 21 % DPH podle § 14a vyhlášky ve výši 3.024,- Kč, jehož je zástupce žalobce plátcem. Celkem tedy soud přiznal žalobci na náhradě nákladů řízení 17.424,- Kč.

P o u č e n í :

Odvolání proti tomuto rozsudku lze podat k Městskému soudu v Praze do patnácti dnů od jeho doručení prostřednictvím Obvodního soudu pro Prahu 2.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co je mu uloženo tímto rozsudkem, může oprávněný podat návrh na výkon soudního rozhodnutí nebo exekuci.

Praha 23. říjen 2019

Mgr. Marcela Zbořilová
soudkyně